

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla CXLIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

REGULA CXLIII.

CONSUETUDO non valet contra legem derogantē consuetudini. Hanc regulam ponit Abb. in c. si. de consuetu. nume. 22. & ibi Ant. de But. in repe. nu. 53. idem Abb. & moder. in c. 2. de proba. Barto. cum quo transeunt alij Doct. in l. de quibus nume. 4. in ff. de legi. idem Barto. in l. si mihi & tibi. §. si. ff. de leg. j. & ibi Doctor. Alex. vbi adducit alias autoridades, in l. si non speciali, nu. 4. C. de testamen. facit tex. in c. si. de consuetu. lib. 6. Et circa hanc regulam, vide Perr. Rebuff. in glo. ad constitut. Regias Gallie, in prima par. in proe. in glo. 5. nu. 144. & notab. Loazes in tract. de matti. Regis Anglie, in j. fundam. pro parte affirmatiua, nu. 37.

1. **Amplia primo** vt procedat, etiam in lege prohibitiua, quia licet expresse non deroget consuetudini, tamen consuetudo in contrarium non valet, quando in ipsa lege prohibitiua est inserta clausula Decreti. Vt tenet Gemina. & Phil. Fran. in c. cum in beneficio, de preben. lib. 6. per adducta per eos. Facit decisio Abb. antiqui in d. c. si. in fin. de consuetu. dicentis, quod non valet consuetudo contra legē habentem perpetuam causam prohibitionis, alleg. text. in c. sponsam, de sponsa.

2. **Amplia secundo** vt procedat, si lex non faciat mentionem de consuetudine, sed solum improbet aliquid tanquam irrationabile: quia non valet consuetudo quæ induceretur vel esset inducta in contrarium, quia irrationabilis esset. Ita Pau. de Loazes in cle. j. de elect. & patet exemplum ibi. idem Gemina. in c. i. in fi. nu. 30. de constit. & in Summa. xi. dist. & in consi. 132. nu. 7.

3. **Tertio amplia** vt procedat, etiam si esset consuetudo tanti temporis cuius iniriij memoria in contrarium non existit: quia non valet, quando lex improbat consuetudinem. Ita tenet Ant. de But. per illum tex. & ibi Abb. in 3. nota. in c. cum ex officij, de prescri. Car. in Cle. 2. in prin. in §. q. & in §. i. in fi. de reb. eccle. non alie. Fely. in c. cum causa. nu. 12. de re iud. & plene in c. accedentes. licet aliquos contrarium tenentes adducat, de prescri. Imo. in c. si. de consue. idem Fely. in c. cum ex officij, eo. tit. de prescrip. nu. 13. Pro qua opin. facit rō tex. in l. Arriani, C. de hæret. vbi probatur, qd lex semper loquitur, ergo lex reprobanda consuetudinem censetur perpetuo illam reprobare, facit etiam tex. in l. seruus, C. de pœn. vbi dicitur, qd similiter condemnatus ad vincula, perpetuo in vinculis stare debet, aliqui tamen, vt dixi, tenent contrarium, maxime Abb. sibi contrarius in consi. 26. vol. ii. Card. Alex. in c. frustra, nu. 9. §. dist. Anchi. in consi. 71. per gloss. in cle. statutum, in verbo, consuetu. de elect. & alij Doct. quos refert Fel. in d. c. accedentes.

4. **Quarto amplia** vt procedat, maxime in l. ædita in concilio generali, quia censetur habere clausulam derogatoriam ad dispositiones contrarias, quæ in futurum etiam fierent, & sic tacite derogat consuetudini.

K 3

suetudini. Ita tenet Bal. in ti. de pace Constan. in §. Imperiales, nu. 14. facit quod not. Ias in l. de quibus, nu. 55. ff. de legi. Felin. in c. nulli, de rescrip.

- 1 Limita primo, nisi consuetudo inducatur ex noua causa, vel ratione, quæ non fuerat tempore legis damnantis consuetudinē: quæ tunc vacabit. Ita tenet Abb. in d. c. si. de consue. nu. 24. argu. text. in l. si hominem, ff. manda. & ita in effectu declarat ipse Abb. glo. in Clemen. statutum, de electio. quæ prædictæ cōclusioni repugnat, illi concludunt Abb. & doctō, alias auctoritates referentes, in d. c. de probatio. & idem firmiter Gemina. & vterque Cardina. in d. c. si fra. s. distm.
- 2 Secundo limita, quando lex non est recepta in obseruantia: quia licet deroget consuetudini, tamen contraria consuetudo valet, cum talis lex non attendatur. Iuxta glo. in c. i. cum ibi per Abb. & Fel. traditis, de treu. & pace, & sic non debet attendi clausula ipsius legis, per quam derogatur consuetudini, quia corruente aliqua dispositione corruunt clausulæ in ea insertæ, vt inquit glo. norab. in l. si patronus, in §. patronum, in verbo, Fauiana, ff. si quid in fraud. patro. quam glo. sequitur Ias. in l. certi conditio, nu. 36. ff. si certi, petra. & in l. testamento, col. i. C. de fideico. Soci. in l. 4. in §. fina. ff. de ver. obli. pro quo est bonus tex. in l. fin. ff. de constit. pecu. cum similib. quem ad hoc allegat Ias. in l. non dubium, nu. 6. C. de legi. Et quando lex dicatur non recepta in obseruantia declarant Doct. in d. c. i. de treu. & pace.
- 3 Tertio limita, vt non procedat, quando lex tolleret simpliciter consuetudinem præteritam vel introductam: quia consuetudo inducitur post legem ipsam eidem legi derogaret. Ita tenet Gemina. in d. c. i. nu. 30. de constit. in §. alia adducens, idem videtur sentire Anto. de But. in c. fin. nu. 53. de consuetu. aliter tamen tenet Bald. in l. dudum, C. de contrahen. emptio. & in aliis locis relatis, per Ias. in d. l. de quibus, nume. 80. circa quod distingue vt per Abb. in d. c. i. nume. 24.
- 4 Quarto limita, nisi publica utilitas suadeat reuocationem legis, quæ derogabat consuetudini: quia tunc consuetudo valet. Ita Anto. de But. in d. c. fina. nume. 53. Gemina. in c. i. nume. 30. de constit. libro vi.
- 5 Quinto limita, quando expressus consensus Principis interueniret in inducenda consuetudine, quia tunc valeret contra legem derogantem etiam consuetudini. Ita tenet Gemina. in summa xi. dist. Anto. de But. in d. nu. 53. Io. And. in Addi. ad Spec. in rit. de instrum. anen. æditione, nu. 14.

REGVLA CXLV.

CONSVETVDO non ligat forenses. Hanc regulā ponit glo. quam sequuntur ibi Doctores in cap. qui contra, in verbo, ut peregrini